

Številka: 007-544/2021/1

Datum: 29. 7. 2021

**Zadeva: Uredba o uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje
- Informacija o predpisu**

- *Pravna podlaga* za sprejem predpisa je sedmi odstavek č28.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21)

- Razlog:

Novela Zakona o kmetijstvu je uvedla pravno podlago za predpis, ki bo določil pogoje za uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode, kot ostanke kmetijske predelave, za gnojenje. Oljčne tropine (OT) in rastlinska voda (RV) se po sedanji (okoljski) zakonodaji štejeta za organski odpadki, ki se po Uredbi o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata lahko predajo v kompostarno ali bioplinarno. Nastajanje velikih količin OT in RV v oljarnah je problem, ki ga države proizvajalke oljčnega olja rešujejo tudi na način, da je pod določenimi pogoji dovoljeno uporabiti OT in RV za namen gnojenja. Številne raziskave so namreč glede na ugotovljeno kemijsko sestavo in lastnosti OT in RV dokazale, da so OT in RV primerne za gnojenje v trajnih nasadih. Predlagana Uredba bo omogočila, da se bodo sveže oljčne tropine in rastlinska voda lahko iz oljarn odvažale na kmetijska zemljišča in se uporabile za gnojenje.

- Kratek povzetek vsebine:

Predlog Uredbe bo določil pogoje za skladiščenje, ravnanje in uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode, kot ostankov kmetijske predelave, za gnojenje na kmetijskih zemljiščih. Zavezanec so oljarne in kmetijska gospodarstva, ki bodo uporabila OT in RV za gnojenje. Uporabijo se lahko le sveže OT in RV, stare največ 7 dni, zato mora imeti oljarna urejeno primerno skladišče. OT in RV se lahko uporabljajo za gnojenje le v trajnih nasadih. Pri gnojenju je potrebno upoštevati vsebnost rastlinskih hranil v OT in RV, največji letni odmerek nanosa OT in RV na kmetijsko zemljišče ter časovne omejitve gnojenja glede na predpis, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Za namen sledljivosti mora oljarna spremljati polnjenje in praznjenje skladišč. Pred odvozom OT in RV na kmetijsko zemljišče mora beležiti oddajo/prejem in kraj uporabe OT in RV za gnojenje. Predpisane so tudi kazenske določbe.

- Posledice sprejema predpisa:

Sveže oljčne tropine in rastlinska voda se bodo lahko iz oljarn odvažale na kmetijska zemljišča in se uporabile za gnojenje, ob upoštevanju pogojev zadevne Uredbe. Takšna uporaba OT in RV je lahko dober primer krožnega gospodarstva in del trajnostnega kmetovanja.

- Opredelitev problema:

Pri predelavi oljk v oljčno olje v oljarnah nastajajo oljčne tropine oziroma rastlinska voda, ki po okoljski zakonodaji spadajo med organske odpadke, ki se lahko predajo v kompostarno ali bioplinarno. Vendar pa predaja OT in RV v kompostarno ali bioplinarno zaradi pomanjkanja le-

teh na območju pridelave/predelave oljk oljarnam predstavlja dodatne stroške, prav tako pa tudi daljše skladiščenje ogromnih količin OT in RV, kot odpadka. Ne glede na to pa bo predlagana uredba določila, da je treba z OT in RV, ki se ne oddajo v sedmih dneh od njihovega nastanka za namen gnojenja, ravnati v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

Pripravila:
Tanja Polak Benkič

Direktorat za kmetijstvo
Sektor za kmetijske trge
in sektorske načrte